วารสารวิจยวิชาการ The Journal of Research and Academic

ปีที่ 9 ฉบับที่ 4 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2569) Vol. 9 No. 4 (July-August 2026)

ISSN: 2672-9962 (online)

วัตถุประสงค์

เพื่อตีพิมพ์และเผยแพร่บทความวิจัย บทความวิชาการและบทวิจารณ์หนังสือที่เป็นภาษาไทยและมีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะ รวมถึงความคิดริเริ่มที่มีผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติในวงกว้าง อีกทั้งยังมุ่งหมายที่จะเป็นเวทีในการนำเสนอผลงานทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสาขาต่าง ๆ และสนับสนุนการศึกษา การสอน โดยเน้นสาขาวิชาพระพุทธศาสนา การบริหารการศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ การจัดการชุมชน รวมถึงสหวิทยาการอื่น ๆ

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 6 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ ฉบับที่ 2 มีนาคม-เมษายน ฉบับที่ 3 พฤษภาคม-มิถุนายน ฉบับที่ 4 กรกฎาคม-สิงหาคม ฉบับที่ 5 กันยายน-ตุลาคม และฉบับที่ 6 พฤศจิกายน-ธันวาคม

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสารวิจยวิชาการ

พระพรหมบัณฑิต, ศาสตราจารย์ ดร. พระพรหมวัชรธีราจารย์, ศาสตราจารย์ ดร.
พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รองศาสตราจารย์ ดร. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เงารังษี
พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม

บรรณาธิการ รองศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กองบรรณาธิการ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พระศรีสมโพธิ, ดร.
รองศาสตราจารย์ สยาม ดำปรีดา
ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี

หน่วยงานภายนอก

ศาสตราจารย์ ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พระเมธาวินัยรส, รองศาสตราจารย์ ดร. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
รองศาสตราจารย์ ดร.โกนิฏฐ์ ศรีทอง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนินทร์ วสีนนท์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนัญชัย บุญหนัก มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคณาภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุวรรณภูมา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย สุขตาม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล นักวิชาการอิสระ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ มหาวิทยาลัยนครพนม
ดร.จรูญศักดิ์ สุนทรเดชา บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ฝ่ายจัดการวารสาร

ดร.ดิเรก ด้วงลอย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นางสาวสุนิสา แก้วนิ่ม มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
นางสาวอรอุมา ซ่อนกลิ่น มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สำนักงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 062-3434768
E-mail: journal.jra@gmail.com
https:// https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jra/index

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสารวิจยวิชาการ (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1.	พระราชรัตนเวที, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
2.	พระสุธีรัตนบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
3.	พระศรีสมโพธิ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4.	พระครูนิวิฐศีลขันธ์, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5.	พระเมธีวชิรบัณฑิต, ศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
6.	พระปัญญาวัชรบัณฑิต, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
7.	พระครูสังฆรักษ์จักรกฤษ ภูริปญโญ, ผศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
8.	พระครูสุธีธรรมบัณฑิต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
9.	ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
10.	ศ.ดร.จำนงค์ อดิวัฒนสิทธิ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
11.	รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
12.	รศ.ดร.พิสมัย รบชนะชัย พูลสุข	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
13.	รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
14.	รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
15.	รศ.ดร.ธงชัย สิงอุดม	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
16.	รศ.ดร.วรกฤต เถื่อนช้าง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
17.	รศ.ดร.วัชรินทร์ ชาญศิลป์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
18.	รศ.ดร.ภัทรพล ใจเย็น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
19.	รศ.ดร.ณัทธีร์ ศรีดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
20.	รศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
21.	รศ.ดร.ธานี เกสทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
22.	ผศ.ดร.สมคิด พุ่มทุเรียน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
23.	ผศ.ดร.อานนท์ เมธีวรฉัตร	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
25.	ผศ.ดร.ผดุง วรรณทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
26.	ผศ.ดร.ขันทอง วัฒนประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
27.	ผศ.ศศิกิจจ์ อ่ำจุ้ย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
28.	ผศ.ดร.สมบัติ นามบุรี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
29.	ผศ.ดร.อุทัย สติมั่น	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
30.	ดร.ภาราดร แก้วบุตรดี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1.	พระเมธาวินัยรส, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2.	ศ.ดร.วัชระ งามจิตรเจริญ	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
3.	ศ. (พิเศษ) ดร.กาญจนา เงารังษี	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
4.	รศ.ดร.กุหลาบ รัตนสัจธรรม	มหาวิทยาลัยบูรพา
5.	รศ.ดร.สุวิญ รักสัตย์	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
6.	รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
7.	รศ.ดร.เนติรัฐ วีระนาคินทร์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
8.	รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภู่เทศ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
9.	รศ.ดร.ธนัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
10.	รศ.ดร.ชนินทร์ วสีนนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
11.	รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช	นักวิชาการอิสระ
12.	รศ.ดร.พฤทธ์สรรค์ สุทธิไชยเมธี	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
13.	รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
14.	รศ.ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
15.	รศ.ดร.พิมลพรรณ เพชรสมบัติ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
16.	รศ.ดร.โชติ บดีรัฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
17.	รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
18.	รศ.ดร.พรรณอร วันทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
19.	รศ.ดร.วุฒินันท์ กันทะเตียน	มหาวิทยาลัยมหิดล
20.	รศ.ดร.ธนัญชัย บุญหนัก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
21.	รศ.ดร.สาธร ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
22.	รศ.ดร.โกนิษฐ์ ศรีทอง	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
23.	รศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
24.	ผศ. ว่าที่ร้อยตรี ดร.โสภณ ลาวรรณ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
25.	ผศ.ดร.ยุวดี วิทยพันธ์	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
26.	ผศ.ดร.นันทนา อุ่นเจริญ	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
27.	ผศ.ดร.สัญญา เคณาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
28.	ผศ.ดร.สมปอง สุวรรณภูมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
29.	ผศ.ดร.วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล	นักวิชาการอิสระ
30.	ผศ.ดร.ภูริวัฒน์ คัมภีรภาพพัฒน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
31.	ผศ.ดร.กิตติพงษ์ โสภณธรรมภาณ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
32.	ผศ.ดร.ศิริวรรณ กมลสุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
33.	ผศ.ดร.ธีรพจน์ แนบเนียน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
34.	ผศ.ดร.วันชัย สุขตาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
35.	ผศ.ดร.ประภัสสร วรรณสถิตย์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
36.	ผศ.ดร.เบญจมาศ สุขสถิตย์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
37.	ผศ.ดร.กฤษณะ ดาราเรือง	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
38.	ผศ.ดร.วงธรรม สรณะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

39.	ผศ.ดร.จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
40.	ผศ.ดร.สิบเอก ดร.เศรษฐวัสภ์ พรหมสิทธิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
41.	ผศ.ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
42.	ผศ.ดร.ประเวศน์ มหารัตน์สกุล	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
43.	ผศ.ดร.ปาริชาติ สายจันดี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
44.	ผศ.ดร.ธีรวัฒน์ แสนคำ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
45.	ผศ.ดร.ประทีป พืชทองหลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
46.	ผศ.ดร.อรอนงค์ สรรเสริญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
47.	ผศ.ดร.รัตติยา เหนืออำนาจ	มหาวิทยาลัยนครพนม
45.	ดร.อัครนันท์ อริยศรีพงษ์	นักวิชาการอิสระ
46.	ดร.จินตนาภา โสภณ	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
47.	ดร.ชนิกา แสงทองดี	นักวิชาการอิสระ
48.	ดร.พิสิษฐ์ จอมบุญเรือง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
49.	ดร.จรูญศักดิ์ สุนทรเดชา	บริษัท เอเชีย คอนเน็คท์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
50.	ดร.สมนึก หงษ์ยิ้ม	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
51.	ดร.วรพล ชินเพชร	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
52.	พันเอก ดร.สาธิต ทิพย์มณี	กรมแพทย์ทหารบก
53.	ดร.ปัญม์ณิสาธ์ องค์ปรัชญากุล	มหาวิทยาลัยเกริก
54.	ดร.วิไลวรรณ เทียนประนมกร	โรงเรียนแย้มจาดวิชชานุสรณ์
55.	ดร.พิเชษฐ์ วันทอง	รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
55.	ดร.สุรชัย พุดชู	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
56.	ดร.จาตุรงค์ สุทาวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
54.	พระมหาจักรพล อาจารรสุโภ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
55.	นางสาวโอปอล์ รังสิมันตุชาติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
56.	นายปัญญา พรหมบุตร	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
57.	นายสราวุธ แสงอรุณ	บริษัท กรุงศรี นิมเบิล จำกัด
58.	อาจารย์รตา อนุตตรังกูร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
59.	อาจารย์นันทิยา สัตยวาที	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
60.	อาจารย์ธีรพงศ์ พรหมวิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาต่างประเทศ

1.	ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.กาญจนา เงารังษี	ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
2.	รศ.ดร.สุรีย์พงศ์ โพธิ์ทองสุนันท์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
3.	รศ.ดร.สมาน งามสนิท	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
4.	รศ. สยาม ดำปรีดา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
5.	ผศ.ดร.สุดากาญจน์ ปัทมดิเลก	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยวิชาการ วิทยาเขตนครสวรรค์ มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยผู้นิพนธ์จะนำเสนอบทความให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) พิจารณากลั่นกรองเพื่อความสมบูรณ์ของบทความก่อนการตีพิมพ์ให้เกิดคุณภาพสูงสุด ทั้งนี้เพราะบทความวิชาการที่อยู่ในวารสารฯ นั้นต่างก็มีข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะที่จะกลายเป็นนวัตกรรม รวมถึงอาจจะส่งผลกระทบ (Impact) ต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ โดยในฉบับนี้ประกอบด้วย บทความวิจัย 22 บท และบทความวิชาการ 4 บท ซึ่งทางกองบรรณาธิการได้มีการคัดเลือกมานำเสนอเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทเชิงสถานการณ์ดังนี้

พระครูพิจิตรวรเวท (มานัส มารยาท), พระมหาสุเมฆ สมาหิโต (ทวีกุล), พระครูวศินวรกิจ (วิชาญ แดงประไพ), พระมหาศุภฤกษ์ สุภัททจารี (สีวันคำ), พระแดนชัย สุริยว์โส (สุริยวงศ์), นพวรรณ์ ไชยชนะ บทความวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมกระบวนการพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจฐานรากโดยใช้ “แผนธุรกิจเพื่อชุมชน - CBMC” ในจังหวัดพิจิตร” พบว่า 1) แนวทางการพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจฐานรากโดยใช้ “แผนธุรกิจเพื่อชุมชน - CBMC” ในจังหวัดพิจิตร ได้แก่ การนำ “แผนธุรกิจ CBMC ในจังหวัดพิจิตร” มาวิเคราะห์และบริหารจัดการทรัพยากร ภายในให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งเสริมความร่วมมือและนวัตกรรม การเชื่อมโยงกับเครือข่ายภายนอก สู่ความยั่งยืนและพึ่งพาตนเอง อบรมให้ชุมชนนำเครื่องมือ วางแผนธุรกิจตามโมเดล CBMC ปรับให้เหมาะสมกับบริบทชุมชน 2) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อ “แผนธุรกิจเพื่อชุมชน CBMCในจังหวัดพิจิตร” ในกระบวนการพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจฐานราก ได้แก่ ความผันผวนของเศรษฐกิจส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งทุน ค่านิยม, ความเชื่อ, และประเพณีท้องถิ่นมีผลต่อวางแผนและการดำเนินงาน รัฐและนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาช่วยให้เข้าถึงทรัพยากรและการบริการได้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เชื่อมต่อกับเครือข่ายภายนอก ภูมิศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่มีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ และ 3) การส่งเสริมการพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจฐานรากด้วย แผนธุรกิจเพื่อชุมชน CBMC ในจังหวัดพิจิตร มี การวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชน ออกแบบแผนธุรกิจ

ด้วย CBMC นำแผนไปปฏิบัติจริง ติดตามและปรับปรุงแผน และขยายผลและสร้างความยั่งยืน ความสำเร็จขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของชุมชน และควรสนับสนุน งบประมาณ การอบรมด้านการบริหารธุรกิจอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ธุรกิจเติบโตอย่างยั่งยืน

พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ บทความวิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก” พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.75) และผลการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารอปท. เป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เป็นนักบริหารมืออาชีพ ยึดหลักประชาธิปไตย และสามารถปรับบทบาทตามสถานการณ์เพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ 2) ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหาร อปท. พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.90, S.D. = 0.77) และผลการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานตามกฎหมาย ซื่อสัตย์ เปิดเผย ตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม รับผิดชอบต่อหน้าที่ และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน **และ**3) ข้อเสนอภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารอปท. พบว่า ระดับข้อเสนอภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.93, S.D. = 0.72) และ ผู้บริหาร อปท. ควรบูรณาการหลักอปริหานิยธรรม 7 เข้ากับการบริหารงานจริง ผ่านการประชุมอย่างมีส่วนร่วม การเคารพกฎระเบียบ การใช้อำนาจด้วยคุณธรรม และการเป็นแบบอย่างที่ดีทางจริยธรรม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างความศรัทธา ความไว้วางใจ และความผาสุกอย่างยั่งยืนของประชาชนในท้องถิ่น

พระครูสมุห์สุขเกษม สุขเขโม (โรจน์พงศ์เกษม), สามารถ สุขุประการ บทความวิจัยเรื่อง “วิเคราะห์แนวทางเสริมสร้างความสุขของครอบครัวตามหลักพระพุทธศาสนา” พบว่า 1) ปัญหาครอบครัวไทยเกิดจากหลายมิติ ทั้งความรุนแรงในครอบครัว ความเครียดทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ที่ห่างเหิน การเสื่อมถอยของคุณธรรม และผลกระทบจากเทคโนโลยีที่อันส่งผลให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว ความห่างเหินทางความสัมพันธ์ การเสื่อมถอยของคุณธรรมจริยธรรม และภาวะเปราะบางทางอารมณ์ของสมาชิกในครอบครัว อย่างไรก็ตาม หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ ทิศ 6 ฆราวาสธรรม 4 ศีล 5 และพรหมวิหาร 4 สามารถใช้เป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการพัฒนาความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ทั้งในด้านบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ คุณธรรมในการครองเรือน และการสร้างความมั่นคงทางจิตใจ 2) แนวทางเสริมสร้างความสุขของครอบครัวตามหลักพระพุทธศาสนาประกอบด้วย 4 แนวทางหลัก ได้แก่ (1) โครงสร้างความสัมพันธ์ตามหลักทิศ 6

เพื่อจัดวางบทบาทพ่อแม่–บุตร คู่สมรส และเครือข่ายสังคมอย่างเหมาะสม (2) การพัฒนาคุณธรรมในการดำเนินชีวิตครอบครัว ด้วยฆราวาสธรรม 4 เพื่อสร้างความซื่อสัตย์ ข่มใจ อดทน และเสียสละ (3) การสร้างพื้นที่ปลอดภัยทางกายและจิตใจผ่านการประพฤติตามศีล 5 เพื่อลดปัญหาความรุนแรงและพฤติกรรมเสี่ยง และ (4) การพัฒนาความสัมพันธ์เชิงบวกด้วยพรหมวิหาร 4 เพื่อสร้างบรรยากาศอบอุ่นและลดความขัดแย้งภายในบ้าน และ 3) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้เป็น “HAPPY Model” เป็นโมเดลเสริมสร้างความสุขของครอบครัวไทยตามหลักพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย H (Harmony) ความกลมเกลียวผ่านบทบาทและศีล 5, A (Affection) ความรัก–เมตตาตามพรหมวิหาร 4, P (Participation) การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันตามหลักทิศ 6, P (Patience) ความอดทน–ข่มใจตามฆราวาสธรรม 4 และ Y (Yielding) การเสียสละเพื่อลดอัตตา โมเดลนี้สามารถใช้เป็นแนวทางเสริมสร้างความสุขครอบครัวไทยได้อย่างยั่งยืน

กมลวรรณ ม่วงมุกข์, เอื้อมพร หลินเจริญ บทความวิจัยเรื่อง “พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้ 5 แนวปฏิบัติการสอนร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามแบบโสเครติสเพื่อส่งเสริมการนำเสนอตัวแทนความคิดทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” พบว่า 1) ผลการประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.93/87.04 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ 2) ความสามารถในการนำเสนอตัวแทนความคิดทางคณิตศาสตร์ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถการนำเสนอตัวแทนความคิดทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถการนำเสนอตัวแทนความคิดทางคณิตศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนโดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ทนุภา สายทิพย์, สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ บทความวิจัยเรื่อง “โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” พบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานสภาพปัจจุบันมีการดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับความต้องการจำเป็น ความต้องการจำเป็น ลำดับที่ 1 คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก 2) โปรแกรมประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา แนวทางการพัฒนา และแนวทางการประเมิน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ครูที่ใช้โปรแกรม มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์โดยรวม 75.22 พัฒนาการสูง และ

ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน และ 4) โปรแกรมมีความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สุวัฒน์ มนตรี, กฤตติกา แสนโภชน์, ธนกฤต ทุริสุทธิ์ บทความวิจัยเรื่อง “ยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1” พบว่า 1) ปัญหาตลาดชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$ = 3.25, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณารายด้านค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ทั้ง 5 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดการขยะหรือของเสียชุมชนให้เหลือเป็นศูนย์ ด้านการใช้วัตถุดิบรอบสอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้านการผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านการใช้งานและบริโภคสินค้าในตลาดชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ ด้านการมีส่วนร่วมบริหารจัดการตลาดชุมชน ตามลำดับ 2) ยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดระดับยุทธศาสตร์ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา มี 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการขยะหรือของเสียชุมชนให้เหลือเป็นศูนย์ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การใช้วัตถุดิบรอบสอง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ยุทธศาสตร์ที่ 3 การผลิตสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 4 การใช้งานและบริโภคสินค้า ในตลาดชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์ที่ 5 การมีส่วนร่วมบริหารจัดการตลาดชุมชน และ 3) ผลการประเมินพบว่า ยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่ศึกษา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป ตามเกณฑ์ที่กำหนด

วิกรม จันทรจิตร, ชนันภรณ์ อารีกุล, พระมหาศักดิ์สิทธิ์ สุเมธโส (ตุ่นคำน้อย), วรธีตา เหลิ่ง บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของพระสงฆ์ไทยโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ” พบว่า 1) ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง “ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ” ประกอบด้วย 6 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ Greeting Tourist, Introducing Temple, Temple History, Art in the Temple, Buddhist Ceremony และ The Precepts มุ่งเน้นการเรียนรู้คำศัพท์ และประโยคสนทนา โดยเป็นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบออนไลน์ และ 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของพระสงฆ์ไทยก่อนและหลังการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง “ภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ” มีผลทดสอบทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสูง

กว่าก่อนใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\overline{X}$ = 20.27; S.D. = 3.88, t = 7.771, p <.001)

กิติศักดิ์ วาทโยธา บทความวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ทางสุขภาพโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเพื่อป้องกันนักสูบหน้าใหม่ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตพื้นที่อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม : การวิจัยกึ่งทดลอง” พบว่า โปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ทางสุขภาพโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนมีประสิทธิผลต่อการป้องกันการเป็นนักสูบหน้าใหม่ โดยภายหลังเข้าร่วมโปรแกรม กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรอบรู้เกี่ยวกับโทษภัยของบุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นจาก 19.03±1.20 เป็น 19.89±0.32 คะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเพิ่มขึ้นจาก 82.63±1.90 เป็น 99.06±1.00 และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันนักสูบหน้าใหม่เพิ่มขึ้นจาก 82.60±2.13 เป็น 98.69±1.25 สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<.001) ทั้งสามตัวแปร เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้สมรรถนะแห่งตน (Z=-5.006, p<.001, r=.60) และคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการป้องกันนักสูบหน้าใหม่ (Z=-4.953, p<.001, r=.59) สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขนาดอิทธิพลระดับสูง ขณะที่คะแนนเฉลี่ยความรอบรู้เกี่ยวกับโทษภัยของบุหรี่ไฟฟ้าของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน (Z=0.21, p=.723) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโปรแกรมดังกล่าวมีประสิทธิผลในการเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและพฤติกรรมการป้องกันการเป็นนักสูบหน้าใหม่ จึงควรนำไปบูรณาการใช้ในระบบการศึกษาและงานสาธารณสุขในพื้นที่ต่อไป

อัจฉรา ศรีพันธ์ บทความวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้ประกอบการในการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดเศรษฐกิจ BCG: บทเรียนจากพื้นที่มรดกโลกภาคเหนือตอนล่าง” พบว่า 1) ผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ 3 ประการ ได้แก่ การเป็นแหล่งเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การเป็นผู้ร่วมออกแบบการเรียนรู้เชิงพื้นที่ และการเป็นแบบอย่างของการประกอบการตามแนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ–เศรษฐกิจหมุนเวียน–เศรษฐกิจสีเขียว โดยร้อยละ 80 เรียนรู้การประกอบการจากแหล่งภายนอกในลักษณะไม่เป็นระบบ ร้อยละ 77 ประสบปัญหาในการพัฒนาศักยภาพทางธุรกิจ และร้อยละ 68 ต้องการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับภาคการศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมพัฒนาหลักสูตร และการถ่ายทอดประสบการณ์วิชาชีพแก่ผู้เรียน 2) แนวทางการยกระดับบทบาทผู้ประกอบการ ได้แก่ การพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่าง

สถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานภาครัฐ การออกแบบหลักสูตรเชิงพื้นที่ การพัฒนาระบบฝึกประสบการณ์จริง และการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงพื้นที่ องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย คือ รูปแบบระบบนิเวศการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่อธิบายบทบาทของผู้ประกอบการในฐานะผู้ร่วมจัดการศึกษาเชิงพื้นที่เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่การเป็นผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน

เทวินทร์ พิมพ์ใจพงศ์, ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว, มานพ ชูนิล บทความวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการสร้างอำนาจทางจิตใจของข้าราชการครู” พบว่า โมเดลการสร้างอำนาจทางจิตใจของข้าราชการครูมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยไคสแควร์ χ^2 = 247.245, df = 218, ค่าสถิติไคสแควร์สัมพัทธ์ (χ^2/df) = 1.134, p = .085, CFI = .957, TLI = .950 และ RMSEA = .030 โดยประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การให้ความหมาย มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ 1.000 (2) ความสามารถ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .744 (3) การกำหนดตนเอง มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .747 และ (4) ผลกระทบ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .915 ดังนั้นแบบวัดการสร้างอำนาจทางจิตใจของข้าราชการครูได้ผ่านการยืนยันเชิงโครงสร้างสร้างจากงานวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือประเมินเชิงจิตวิทยาในสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการสร้างอำนาจทางจิตใจของข้าราชการครูต่อไป และสามารถพัฒนาต่อยอดเป็นโมเดลสมการโครงสร้างเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่าง การสร้างอำนาจทางจิตใจกับตัวแปรอื่นที่เกี่ยวข้อง

จุมพต อ่อนทรวง, สุภาวดี ด้วงบ้านยาง, ณัฏยาณี บุญทองคำ บทความวิจัยเรื่อง “ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของพระภิกษุและสามเณรในการสื่อสารกับชาวต่างชาติใน วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร” พบว่า 1) สภาพปัญหาในเบื้องต้นพระภิกษุและสามเณรขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออธิบายคำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสถานที่สำคัญภายในวัด 2) การออกแบบกิจกรรม การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยใช้กิจกรรมเสริมทักษะช่วยแก้ปัญหาด้านความมั่นใจในการสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เคยขาดหายไปได้ 3) ประสิทธิผล ก่อนการทดลอง กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อย แต่หลังจากการจัดกิจกรรมและการฝึกอบรมตามรูปแบบเอกสารชุดการเรียนรู้ร่วมกับการ ลงภาค สนาม พบว่า พระภิกษุและสามเณรมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับชาวต่างชาติในระดับดีมาก และผ่านการทดสอบตามกรอบมาตรฐาน CEFR ในระดับ A2 เกิดการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีในการท่องเที่ยววิถีพุทธ ของจังหวัดพิษณุโลก

นันทิวา นวลจันทร์, เอื้อมพร หลินเจริญ บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ กิจกรรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินประสิทธิภาพเท่ากับ 75.82/76.23 เป็นไปตามเกณฑ์ 75/75 2) ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก ($\bar{\mathbf{X}}$ = 4.15, S.D. = 0.33)

ปสุตา แก้วมณี, ไพวรัญ พนมอุปการ, อัจฉราพรรณ พุ่มผกา, ภานุพงศ์ อึ่งสืบเชื้อ, จุฑามาศ ชูจันทร์, สุรวุฒิ เอี่ยวสกุล บทความวิจัยเรื่อง “การถอดอัตลักษณ์ชุมชนบ้านฉลองสู่ผลิตภัณฑ์ “ลูกประคบสมุนไพร” เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจ BCG” พบว่า 1) ชุมชนบ้านฉลองมีอัตลักษณ์และภูมิปัญญาด้านสมุนไพรที่เข้มแข็ง ภายใต้บริบทพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมีวัฒนธรรมมวยไทยเป็นฐานกิจกรรมสำคัญ 2) ผลการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์นำไปสู่การสังเคราะห์โมเดลการถอดอัตลักษณ์ชุมชนบ้านฉลองสู่ผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรตามแนวคิดเศรษฐกิจ BCG ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ 4E ผลผลิต และการสะท้อนกลับ โดยสามารถพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ต้นแบบเป็น “ลูกประคบนวมมวยไทย” ที่สะท้อนอัตลักษณ์ชุมชนและสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และการเรียนรู้

พรพิมล แตงไทย, สุดาพร แท่งทอง, อรณัญช์ พลนิกร บทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผ่านชุดกิจกรรมแบบฝึกการอ่านออกเสียงในภาษาไทย” พบว่า 1) ก่อนการใช้ชุดกิจกรรม นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านออกเสียง 9.25 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 46.25 สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนยังมีปัญหาด้านการอ่านคำ การออกเสียง การเว้นวรรค และความคล่องแคล่วในการอ่าน 2) หลังการใช้ชุดกิจกรรม นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 15.00 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้นักเรียนยังมีพัฒนาการด้านความถูกต้องในการอ่าน การเว้นวรรค จังหวะน้ำเสียง และความคล่องแคล่วในการอ่านเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีความกระตือรือร้น ความมั่นใจ และความกล้าแสดงออกใน

การอ่านมากขึ้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมแบบฝึกการอ่านออกเสียงในภาษาไทยมีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการเรียนรู้

ปรัชวัน สุจินตกาวงศ์, ปรัชนันท์ เจริญอาภรณ์วัฒนา, ณัฐฉณ ฟูเต็มวงศ์ บทความวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1” พบว่า 1) ความฉลาดทางอารมณ์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในระดับปานกลาง 2) การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย บุคลิกภาพเชิงบวก และแรงจูงใจสัมฤทธิ์ทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความฉลาดทางอารมณ์ ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด การอบรมเลี้ยงดูแบบละเลย และบุคลิกภาพแบบหวั่นไหว มีความสัมพันธ์ทางลบกับความฉลาดทางอารมณ์ 3) ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ และปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านความกล้าเสี่ยง บุคลิกภาพแบบมีจิตสำนึก แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านการรู้จักวางแผนงาน และบุคลิกภาพแบบเปิดรับประสบการณ์ ร่วมกันพยากรณ์ความฉลาดทางอารมณ์ ได้ร้อยละ 85.80 มีสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .45 + .15(X_6) + .29(X_8) + .24(X_{10}) + .22(X_{12})$$

หรือในรูปสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\hat{Z} = .20(Z_6) + .34(Z_8) + .28(Z_{10}) + .24(Z_{12})$$

ปิยธิดา รัตนรามา, วันเพ็ญ นันทะศรี, วาโร เพ็งสวัสดิ์ บทความวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบองค์กรสมรรถนะสูงในยุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยนครพนม” พบว่า 1) องค์ประกอบองค์กรสมรรถนะสูงในยุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยนครพนมจากการสังเคราะห์เอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การมุ่งเน้นทรัพยากรมนุษย์ (2) ภาวะผู้นำ (3) การมุ่งเน้นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (4) การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ (5) การมุ่งเน้นผลลัพธ์องค์กร และ 2) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า องค์ประกอบองค์กรสมรรถนะสูงในยุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัย

นครพนม มีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.59, S.D. = 0.56) และมีความเป็นไปได้ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.66)

ธีรภัทร กิจจารักษ์, สิริมาส ศรขาว, เอกพล กันยาไชย บทความวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนานโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์” พบว่า 1) สถานการณ์ความยากจนของครัวเรือนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่ประสบความยากจนทั้งด้านรายได้ การจ้างงานและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ แรงงานในครัวเรือนมักมีจำนวนน้อยและประกอบอาชีพไม่มั่นคง ด้านการศึกษายังพบภาวะเด็กหลุดจากระบบและผู้ใหญ่ขาดทักษะอาชีพ ขณะที่การเข้าถึงบริการสุขภาพของกลุ่มเปราะบางยังมีข้อจำกัด ที่อยู่อาศัยมีความมั่นคงในภาพรวมแต่บางครัวเรือนยังมีสภาพทรุดโทรม การเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลยังไม่ครบถ้วน สิทธิและสวัสดิการรัฐแม้ครอบคลุมแต่ยังมีครัวเรือนตกหล่น และความมั่นคงทางอาหารยังไม่ทั่วถึงในบางกลุ่ม 2) นโยบายการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน ควรมีนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาความยากจนที่ช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตด้านการศึกษา สุขภาพและรายได้ โดยเฉพาะครัวเรือนยากจนเรื้อรังและกลุ่มเปราะบางที่ยังเข้าถึงบริการพื้นฐานได้จำกัด และ 3) แนวทางนโยบายที่เหมาะสมต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ควรมีการพัฒนานโยบายเชิงรุก บูรณาการทุกมิติได้แก่การพัฒนาทุนมนุษย์ผ่านการศึกษาและการฝึกทักษะอาชีพ การส่งเสริมสุขภาพเชิงป้องกัน การสร้างทุนทางสังคมด้วยการรวมกลุ่มชุมชน การสนับสนุนทุนทางเศรษฐกิจผ่านการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและระบบออม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนเพื่อเสริมความมั่นคงทางอาหาร การพัฒนาทุนทางกายภาพเช่นที่อยู่อาศัย โครงสร้างพื้นฐาน และเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างทั่วถึง การดำเนินงานเชิงบูรณาการช่วยลดความเหลื่อมล้ำเพิ่มโอกาสและยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในระยะยาวอย่างยั่งยืน

กำพล ศรีโท, พระปลัดชาณรงค์ โชติธมฺโม (ประเสริฐศรี) บทความวิจัยเรื่อง “การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี” พบว่า 1) การบูรณาการ หลักปาปณิกธรรม 3 พบว่า นักการเมืองท้องถิ่นจังหวัดนนทบุรีมีภาวะผู้นำโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.99, S.D. =.373) ทั้งในด้าน จักขุมา วิธุโร และนิสสยสัมปันโน รวมถึงคุณสมบัติผู้นำทั้งความรู้ ความสามารถ จริยธรรม และความเป็นผู้นำ ซึ่งสามารถทำนายภาวะผู้นำได้สูงถึง 91.20% ขณะที่หลักปาปณิกธรรม 3 สามารถทำนายได้ 89.40% อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ลักษณะภาวะผู้นำ แบบชี้นำ ที่มุ่งวิสัยทัศน์จากข้อมูลจริง แผนการจัดการเป็นระบบ และการสื่อสารโปร่งใส แบบสนับสนุน ที่ทำหน้าที่โค้ช ใช้นวัตกรรมและสร้างพื้นที่ปลอดภัย ลดช่องว่าง

อำนาจ แบบมีส่วนร่วม ที่เปิดโอกาสประชาชนเข้าร่วมผ่านเทคโนโลยีและเวทีสาธารณะ แบบมุ่งความสำเร็จ ที่ตั้งเป้าหมายท้าทาย ใช้แนวทางการทำงานที่ยืดหยุ่น และสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน และ3) แผนปฏิบัติการต้นแบบ เป็นกระบวนการครบวงจร ตั้งแต่ วิเคราะห์บริบท ประเมินภาวะผู้นำ ออกแบบและฝึกอบรม ปฏิบัติ ติดตาม ขยายผลสู่ความยั่งยืน โดยใช้ ข้อมูลและความโปร่งใส เป็นหัวใจ ผ่านการประเมิน 360 องศา และโครงการนำร่องที่ตรวจสอบได้จริง แผนนี้สามารถต่อยอดเป็นแพลตฟอร์มการพัฒนาผู้นำท้องถิ่นที่ใช้ซ้ำได้ในพื้นที่อื่นอย่างยั่งยืน

วัชราช ศรไชย, พงษ์เอก สุกใส, ภูฟ้า เสวกพันธ์, ขจรศักดิ์ รุ่นประพันธ์ บทความวิจัยเรื่อง “ความต้องการและแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการตัดสินกีฬาฟุตบอล โดยใช้ทฤษฎีสถานการณ์จำลอง สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี” พบว่า 1) ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ที่ต้องให้ความสำคัญตามลำดับ พบว่า ด้านการจัดการเรียน มีความสำคัญสูงสุด ($\overline{X}$ = 3.74 S.D. = 1.09) รองลงมา คือด้านการจัดอบรมการตัดสินฟุตบอล ($\overline{X}$ = 3.72 S.D. = 1.09) รองลงมา คือด้านเนื้อหากิจกรรม ($\overline{X}$ 3.69 SD. = 1.10) และด้านการพัฒนาการตัดสิน ($\overline{X}$ = 3.69 SD. = 1.09) ตามลำดับ และ 2) แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการตัดสินกีฬาฟุตบอล ประกอบด้วย 2.1) หน่วยการเรียนรู้ทักษะพื้นฐานการตัดสินกีฬาฟุตบอล มีการแบ่งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ 2.2) เน้นการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงและจำลองสถานการณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้นำไปสู่การฝึกปฏิบัติที่มีขั้นตอนจากพื้นฐานไปสู่ทักษะที่ซับซ้อน 2.3) รูปแบบการวัดและประเมินผลทั้งด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ การสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะ ตามสภาพจริงในการตัดสินกีฬาฟุตบอล

จันทรา โอระสะ, อัฟฏอล อาแว, ซูไรดา เจะนิ บทความวิจัยเรื่อง “การจัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมการ์ดเกม We Kota V.2 เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับห้องเรียนขนาดใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา” พบว่า 1) คุณภาพของนวัตกรรมการ์ดเกม We Kota V.2 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.58, S.D.=0.41) 2) ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการ์ดเกม We Kota V.2 มีประสิทธิภาพ 82.07/85.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$= 4.47, S.D.= 0.05)

สิรินทร์ ปัญญาคม, ธราเทพ เตมีรักษ์, วราพร อัศวโสภณชัย บทความวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจสมรรถนะนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร” พบว่า ข้อมูลมีความเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบ ได้จำนวน 16 ตัวแปร ซึ่งไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Bartlett’s test of sphericity: $\chi^2 = 2528.417$, df = 120, $p < .001$) และมีค่า KMO เท่ากับ 0.934 ผลการหมุนแกนองค์ประกอบพบว่า มีองค์ประกอบหลักจำนวน 5 องค์ประกอบ สามารถอธิบายความแปรปรวนรวมได้ร้อยละ 82.343 ได้แก่ องค์ประกอบด้านจิตวิญญาณความเป็นครู ด้านความรู้และความเข้าใจในวิชาชีพครู ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ทางการวิจัย และด้านทักษะดิจิทัลและนวัตกรรมการเรียนรู้ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นกรอบสมรรถนะที่มีความชัดเจนและครอบคลุมมิติสำคัญของการพัฒนานักศึกษาครู ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือออกแบบกิจกรรมส่งเสริมสมรรถนะนักศึกษาคณะครุศาสตร์ในบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏได้อย่างเป็นระบบ

พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, พระวิเชียร อธิปุญฺโญ, พระศรีสุวงศ์ สิริภทฺโท, พระบุญเสริม ปภสฺสโร, พระกมลรัตน์ อภิปุญฺโญ, กฤตสุชิน พลเสน บทความวิจัยเรื่อง “รูปแบบสมาธิบำบัดเพื่อพัฒนาตนตามหลักภาวนา 4 ของผู้ต้องขัง ในกรมราชทัณฑ์ จังหวัดสมุทรสาคร” พบว่า 1) สภาพปัจจุบันที่ส่งผลต่อสมาธิบำบัด โดยรวมอยู่ระดับปานกลาง ด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือด้านกายภาวนา รองลงมาคือด้านปัญญาภาวนา ด้านจิตภาวนา ด้านที่มีความคิดเห็นต่ำสุด คือด้านศีลภาวนา 1.1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อสมาธิบำบัด ที่มีความสัมพันธ์ ด้านกายภาวนา ด้านศีลภาวนา ด้านจิตภาวนา ด้านปัญญาภาวนา พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) รูปแบบสมาธิบำบัดเพื่อพัฒนาตนตามหลักภาวนา 4 ของผู้ต้องขัง ในกรมราชทัณฑ์ จังหวัดสมุทรสาคร มีขั้นตอนสำคัญ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การบริหารบุคลากร (Man) ขั้นตอนที่ 2 การบริหารทรัพยากร หรือวัสดุ (Materials) ขั้นตอนที่ 3 การจัดสรรงบประมาณ (Money) ขั้นตอนที่ 4 การบริหารจัดการโครงการ (Management) 3) ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมสมาธิบำบัด โดยรวมอยู่ระดับมาก ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือด้านออกแบบ/นำเสนอ รองลงมาด้านเนื้อหาการพัฒนากิจกรรม ด้านประโยชน์และการนำไปใช้ ด้านที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือด้านเทคโนโลยี

พระครูสุตวัฒนบัณฑิต, พระราชวชิรคณี, พระมหานพดล สุวณฺณเมธี, ณฐยา ราชสมบัติ บทความวิชาการเรื่อง “จากดอยไร่หมุนเวียนสู่ป่าต้นน้ำศักดิ์สิทธิ์: การเปลี่ยนแปลงเชิงสถาบัน ภายใต้อิทธิพลทางศาสนาของชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การมาของพระสงฆ์ทำ

หน้าที่เป็นตัวเร่งในการสร้างทุนทางสังคมผ่านกลไกทางศาสนาและเครือข่ายความเชื่อใจ ส่งผลให้เกิดการจัดการทรัพยากรส่วนรวมที่มีประสิทธิภาพตามหลักการของออสตรอม อันประกอบด้วยการกำหนดขอบเขตทรัพยากรที่ชัดเจน การสร้างกฎเกณฑ์ร่วม การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม และระบบการควบคุมดูแลโดยชุมชน การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนรูปแบบการใช้ที่ดินจากไร่หมุนเวียนสู่การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ การยุติการใช้สารเคมีเกษตรด้วยฉันทามติร่วม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแบบมีส่วนร่วม การศึกษาเผยให้เห็นว่าทุนทางสังคมในรูปแบบความเชื่อใจบรรทัดฐานการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเครือข่ายที่เชื่อมโยงผ่านพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานสำคัญของการจัดการทรัพยากรส่วนรวมที่ยั่งยืน แบบอย่างของดอยไทรแสดงศักยภาพในการขยายผลสู่ชุมชนอื่น อย่างไรก็ดี จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทเฉพาะของแต่ละพื้นที่และความต่อเนื่องในการถ่ายทอดค่านิยมสู่คนรุ่นใหม่ เพื่อรักษาความยั่งยืนของสถาบันในระยะยาว สอดคล้องกับแนวคิดการพึ่งพาเส้นทางในอดีตของนอร์ทที่ชี้ว่าความต่อเนื่องทางวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญต่อความมั่นคงของสถาบัน

รัตติยา เหนืออำนาจ, สายฝน วิบูลรังสรรค์, สำราญ มีแจ้ง บทความวิชาการเรื่อง “บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน” พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีบทบาทสำคัญในหลายขั้นตอนของการประเมิน ไม่ว่าจะเป็นการระบุผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ การให้ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนผลกระทบจริง ผลกระทบแฝง ตลอดจนการตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลลัพธ์ที่ได้ โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียช่วยให้การประเมิน SROI มีความครอบคลุม โปร่งใส และน่าเชื่อถือมากขึ้น ทำให้ผลลัพธ์สามารถสะท้อนถึงความต้องการและผลกระทบที่แท้จริงต่อกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้ บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังช่วยในการสร้างแผนที่ผลลัพธ์ การประเมินมูลค่าของผลลัพธ์ที่ได้ และการคำนวณผลตอบแทนทางสังคม ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนยังช่วยเพิ่มความยั่งยืนของโครงการ โดยทำให้เกิดความร่วมมือระยะยาวระหว่างกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและโครงการ

จิตรกร ทนงค์, สามารถ สุขุประการ บทความวิชาการเรื่อง “ฆราวาสกับการเผยแผ่ธรรมะ: เหตุปัจจัยที่ทำให้ได้รับความนิยม” พบว่า ความนิยมของฆราวาสในการเผยแผ่ธรรมะมิได้เกิดจากสถานภาพของผู้เผยแผ่ หากเกิดจากการบูรณาการของปัจจัยสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ (1) ความน่าเชื่อถือและประสบการณ์ของผู้เผยแผ่ (2) การถ่ายทอดธรรมะด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน (3) การใช้สื่อดิจิทัลและเทคโนโลยีในการสื่อสาร (4) การตอบสนองต่อ

ความต้องการทางจิตใจของผู้รับสาร และ (5) การสร้างปฏิสัมพันธ์และชุมชนการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ส่งผลให้การเผยแผ่ธรรมะสามารถเข้าถึงประชาชน โดยเฉพาะคนวัยทำงานและคนรุ่นใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษาคือ การเสนอ The Five-Factor Model of Lay Dhamma Communication (5F-LDC Model) ซึ่งอธิบายว่าความสำเร็จของการเผยแผ่ธรรมะโดยฆราวาสเป็นผลจากความสัมพันธ์เชิงระบบระหว่างผู้เผยแผ่ เนื้อหา เทคโนโลยี ผู้รับสาร และการมีส่วนร่วมของชุมชนออนไลน์ ทั้งนี้ แม้ฆราวาสจะมีบทบาทสำคัญในการเผยแผ่ธรรมะมากขึ้น แต่การสื่อสารธรรมะควรตั้งอยู่บนความถูกต้องตามพระธรรมวินัย มีการอ้างอิงพระไตรปิฎกและยึดหลักมหาปเทส 4 เพื่อรักษาคุณค่าของพระพุทธศาสนาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

วรัฉรีย์ เกตุขำ, พิทยา แสงสว่าง, ปกรณ์ ประจัญบาน, อนุชา กอนพ่วง บทความวิชาการเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูนวัตกรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา” พบว่า ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างแบบบูรณาการของรูปแบบ 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการและแนวคิดที่ยึดปรัชญาการเติบโตอย่างยืดหยุ่นและขับเคลื่อนโดยครู 2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะครูนวัตกรทั้ง 6 ด้าน 3) บริบท ปัจจัยนำเข้า และเงื่อนไขที่เน้นการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา 4) โครงสร้างและกลไกที่ขับเคลื่อนด้วยชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผสานกับการโค้ชโดยเพื่อนครู (Peer Coaching) เพื่อสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการทำงาน 5) กระบวนการพัฒนาที่เน้นการแก้ปัญหาจริงผ่านวงจรการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAOR) 4 ขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง และ 6) การประเมินผลและข้อมูลย้อนกลับตามสภาพจริงแบบสามเส้า บทสรุปจากการนำเสนอรูปแบบนี้ชี้ให้เห็นว่า การสร้างระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ขับเคลื่อนด้วยตัวครูเอง เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของครูสู่การเป็น “ผู้ประกอบวิชาชีพเชิงไตร่ตรอง” (Reflective Practitioner) ที่กล้าพัฒนานวัตกรรม ซึ่งผลลัพธ์สุดท้ายของการขับเคลื่อนรูปแบบนี้ จะส่งผลกระทบเชิงบวกโดยตรงต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้บรรลุผลทั้ง 3 มิติ ได้แก่ ด้านทักษะกระบวนการคิดและสืบเสาะ ด้านคุณภาพประสบการณ์การเรียนรู้และเจตคติ และด้านคุณลักษณะความเป็นนวัตกรและการสร้างคุณค่า อันจะเป็นแนวทางที่เป็นรูปธรรมในการยกระดับคุณภาพและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาจากฐานรากอย่างยั่งยืน

(รองศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช พรหมกัลป์)
บรรณาธิการวารสารวิจยวิชาการ

สารบัญ

กองบรรณาธิการ ก

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความ ข-จ

บทบรรณาธิการ ฉ-ต

บทความวิจัย:

การส่งเสริมกระบวนการพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจฐานรากโดยใช้ “แผนธุรกิจเพื่อชุมชน - CBMC” ในจังหวัดพิจิตร

: พระครูพิจิตรวรเวท (มานัส มารยาท), พระมหาสุเมฆ สมาหิโต (ทวีกุล), พระครูวศินวรกิจ (วิชาญ แดงประไพ), พระมหาศุภฤกษ์ สุภัททจารี (สีวันคำ), พระแดนชัย สุริยว์โส (สุริยวงศ์), นพวรรณ์ ไชยชนะ 1

ภาวะผู้นำทางการเมืองเชิงพุทธเพื่อการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุโลก

: พระครูปลัดสุวัฒนพุทธิคุณ 20

วิเคราะห์แนวทางเสริมสร้างความสุขของครอบครัวตามหลักพระพุทธศาสนา

: พระครูสมุห์สุขเกษม สุขเขโม (โรจน์พงศ์เกษม), สามารถ สุขุประการ 37

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้ 5 แนวปฏิบัติการสอนร่วมกับเทคนิคการใช้คำถามแบบโสเครติสเพื่อส่งเสริมการนำเสนอตัวแทนความคิดทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

: กมลวรรณ ม่วงมุกข์, เอื้อมพร หลินเจริญ 50

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

: ทนุภา สายทิพย์, สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ 67

ยุทธศาสตร์การพัฒนาตลาดชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน ในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1
: สุวัฒน์ มนตรี, กฤตติกา แสนโภชน์, ธนกฤต ทุริสุทธิ์ 85

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของพระสงฆ์ไทยโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธ
: วิกรม จันทรจิตร, ชนันภรณ์ อารีกุล, พระมหาศักดิ์สิทธิ์ สุเมธโส (ตุ่นคำน้อย), วรธีตา เหลิ่ง 102

ประสิทธิผลของโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ทางสุขภาพโดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนเพื่อป้องกันนักสูบหน้าใหม่ ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตพื้นที่อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม : การวิจัยกึ่งทดลอง
: กิติศักดิ์ วาทโยธา 119

บทบาทของผู้ประกอบการในการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาผู้เรียนสู่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดเศรษฐกิจ BCG: บทเรียนจากพื้นที่มรดกโลกภาคเหนือตอนล่าง
: อัจฉรา ศรีพันธ์ 138

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของการสร้างอำนาจทางจิตใจของข้าราชการครู
: เทวินทร์ พิมพ์ใจพงศ์, ปิ่นกนก วงศ์ปิ่นเพ็ชร์ พิบูลแถว, มานพ ชูนิล 155

ปัญหาการใช้ภาษาอังกฤษของพระภิกษุและสามเณรในการสื่อสารกับชาวต่างชาติใน วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร
: จุมพต อ่อนทรวง, สุภาวดี ด้วงบ้านยาง, ณัฏยาณี บุญทองคำ 173

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บริบทเป็นฐานร่วมกับการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
: นันทิวา นวลจันทร์, เอื้อมพร หลินเจริญ 196

การถอดอัตลักษณ์ชุมชนบ้านฉลองสู่ผลิตภัณฑ์ “ลูกประคบสมุนไพร” เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชนตามแนวคิดเศรษฐกิจ BCG
: ปสุตา แก้วมณี, ไพวรัญ พนมอุปการ, อัจฉราพรรณ พุ่มผกา, ภานุพงศ์ อึ่งสืบเชื้อ, จุฑามาศ ชูจันทร์, สุรวุฒิ เอี่ยวสกุล 210

การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผ่านชุดกิจกรรมแบบฝึกการอ่านออกเสียงในภาษาไทย
: พรพิมล แตงไทย, สุดาพร แท่งทอง, อรณัญช์ พลนิกร 231

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
: ปรัชวัน สุจินตกาวงศ์, ปรัชนันท์ เจริญอาภรณ์วัฒนา, ณัฐฉณ ฟูเต็มวงศ์ 246

การศึกษาองค์ประกอบองค์กรสมรรถนะสูงในยุคดิจิทัลของมหาวิทยาลัยนครพนม
: ปิยธิดา รัตนรามา, วันเพ็ญ นันทะศรี, วาโร เพ็งสวัสดิ์ 265

แนวทางการพัฒนานโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
: ธีรภัทร กิจจารักษ์, สิริมาส ศรขาว, เอกพล กันยาไชย 282

การบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำของนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี
: กำพล ศรีโท, พระปลัดชาณรงค์ โชติธมฺโม (ประเสริฐศรี) 298

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความนิยมของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบุรี
: วัชราช ศรไชย, พงษ์เอก สุกใส, ภูฟ้า เสวกพันธ์, ขจรศักดิ์ รุ่นประพันธ์ 315

การจัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรมการ์ดเกม We Kota V.2 เพื่อส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 สำหรับห้องเรียนขนาดใหญ่ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
: จันทรา โอระสะ, อัฟฎอล อาแว, ซูไรดา เจะนิ 331

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจสมรรถนะนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
: สิรินทร์ ปัญญาคม, ธราเทพ เตมีรักษ์, วราพร อัศวโสภณชัย 347

รูปแบบสมาธิบำบัดเพื่อพัฒนาตนตามหลักภาวนา 4 ของผู้ต้องขัง ในกรมราชทัณฑ์ จังหวัดสมุทรสาคร
: พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, พระวิเชียร อธิปุญฺโญ, พระศรีสุวงศ์ สิริภทฺโท, พระบุญเสริม ปภสฺสโร, พระกมลรัตน์ อภิปุญฺโญ, กฤตสุชิน พลเสน 364

บทความวิชาการ:

จากดอยไร่หมุนเวียนสู่ป่าต้นน้ำศักดิ์สิทธิ์: การเปลี่ยนแปลงเชิงสถาบัน ภายใต้อิทธิพลทางศาสนาของชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่
: พระครูสุตวัฒนบัณฑิต, พระราชวชิรคณี, พระมหานพดล สุวณฺณเมธี, ณฐยา ราชสมบัติ 381

บทบาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประเมินผลตอบแทนทางสังคมจากการลงทุน
: รัตติยา เหนืออำนาจ, สายฝน วิบูลรังสรรค์, สำราญ มีแจ้ง 397

ฆราวาสกับการเผยแผ่ธรรมะ: เหตุปัจจัยที่ทำให้ได้รับความนิยม
: จิตรกร ทนงค์, สามารถ สุขุประการ 415

รูปแบบการพัฒนาครูนวัตกรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
: วรัฉรีย์ เกตุขำ, พิทยา แสงสว่าง, ปกรณ์ ประจัญบาน, อนุชา กอนพ่วง 435

ภาคผนวก

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสารวิจยวิชาการ 446
แนวปฏิบัติในการเตรียมต้นฉบับบทความเพื่อลงตีพิมพ์ 447
หนังสือขอส่งบทความเพื่อพิจารณาการตีพิมพ์ในวารสารวิจยวิชาการ 447